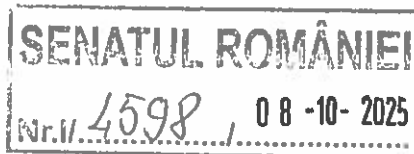

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

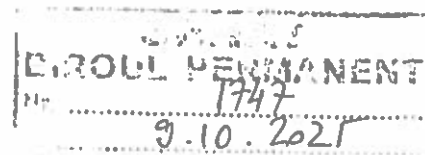
Ministru

L/3715

9218 R/AG/55

București, 06 OCT 2025

Stimate domnule președinte,

Mă adresez dumneavoastră referitor la cauza *Mironescu împotriva României* (cererea nr. 17504/18), în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea/CEDO) a pronunțat, la data de 30 noiembrie 2021, o hotărâre, rămasă definitivă la data de 28 februarie 2022, prin care a constatat încălcarea, de către statul român, a dispozițiilor articolului 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția), potrivit căruia „*înaltele părți contractante se angajează să organizeze, la intervale rezonabile, alegeri libere cu vot secret, în condiții care asigură libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ*”.

Așa cum reiese din situația de fapt reținută de CEDO, reclamantul Ioan – Dumitru Mironescu și-a manifestat nemulțumirea față de imposibilitatea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, dată la care executa o pedeapsă privativă de libertate, dispusă la 5 februarie 2016 prin decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La 11 decembrie 2016, reclamantul era încarcerat la Penitenciarul Iași și avea domiciliul în municipiul Piatra Neamț, conform actului de identitate emis la data de 9 decembrie 2016. Având în vedere faptul că locul de detenție și domiciliul/reședința reclamantului nu se aflau în aceeași circumscripție electorală, astfel cum prevedeau dispozițiile legale aplicabile, acesta s-a aflat în imposibilitatea de a-și exercita dreptul de vot.

Curtea a reținut, printre altele, că impunerea unei legături teritoriale între alegători și aleșii acestora urmărește un scop legitim compatibil cu principiul statului de drept și cu obiectivele generale ale Convenției. Cu toate acestea, dat

Domnului Mircea Abrudean
Președinte
Senat - Parlamentul României

Red. A.I./DAG

fiind faptul că reclamantul a fost privat de libertate, acesta nu putea respecta în mod liber cerințele teritoriale ale dreptului electoral.

Totodată, Curtea a observat că, **deși legislația națională leagă exercitarea dreptului de vot la alegerile legislative de prezența pe raza localității de domiciliu, există și excepții de la această regulă, ca de exemplu situația exercitării dreptului de vot la alegerile legislative de către militarii aflați în misiune în afara țării** (conform art. 83 (5) din Legea nr. 208/2015).

Ulterior hotărârii din cauza *Mironescu*, Curtea a constatat încălcări similare ale art. 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție în cauzele *Brănișteanu și alții împotriva României* (cererea nr. 10600/18) și în cauza *Ursei împotriva României* (cererea nr. 9233/21).

În prezent, supravegherea modului de executare a hotărârii pronunțate de CEDO de către autoritățile române revine Comitetului de Miniștri (CM), organism al Consiliului Europei, atât în ceea ce privește măsurile individuale, cât și sub aspectul măsurilor generale, acestea din urmă având drept scop prevenirea producerii în viitor a unor încălcări similare ale dispozițiilor Convenției.

Astfel, în virtutea atribuțiilor stabilite de legislație în sarcina sa, agentul guvernamental pentru CEDO a transmis CM un plan de acțiune privind executarea hotărârii susmenționate, elaborat în baza informațiilor comunicate de autoritățile competente la nivel național, printre care și Autoritatea Electorală Permanentă (AEP)¹.

Planul de acțiune transmis CM a fost evaluat de Departamentul pentru Executarea Hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului (DEH-CEDO) din cadrul Consiliului Europei, care a reținut următoarele:

- A fost evaluat ca fiind pozitiv faptul că autoritățile naționale competente, respectiv AEP și Administrația Națională a Penitenciarelor, au reflectat asupra măsurilor de executare fezabile în răspuns la hotărârea Curții.
- Conform poziției exprimate de aceste autorități, reiese că acestea au avut în vedere adoptarea unor măsuri de reglementare a practicilor și condițiilor de exercitare a dreptului de vot, înainte de fiecare alegere, prin intermediul hotărârilor Biroului Electoral Central.
- A fost acceptat faptul că legea nu poate lua în considerare fiecare caz în parte, însă evaluarea DEH-CEDO reamintește faptul că CEDO a identificat modalități diferite puse deja în aplicare în treizeci și unu dintre statele membre chestionate, arătând existența unui consens european conform căruia deținuților aflați în situația reclamantului li se permite exercitarea dreptului de vot.

¹ Prin adresa nr. 9857/09.05.2024, AEP a comunicat AG-CEDO informația că, la nivelul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări din Senatul României, prin președintele acesteia, s-a luat decizia de a iniția o propunere legislativă care să remedieze aspectele constatate de Curte în cauza în discuție, în sensul celor reținute de CEDO.

- Astfel, DEH-CEDO invită autoritățile române să se inspire din exemplele selectate de CEDO². Curtea a reținut că, în aceste state, deținuții nu ar fi împiedicați să voteze la alegerile legislative pentru singurul motiv că ispășesc o pedeapsă într-o închisoare situată în afara circumscripției electorale a locului de reședință.
- A fost reținut că, deși hotărârea pronunțată în cauza menționată se limitează la problema alegerilor legislative, nimic nu împiedică autoritățile competente să examineze impactul mai larg al constatărilor CEDO din această cauză, pentru a evita posibile încălcări similare în contextul altor tipuri de alegeri.
- Nu în ultimul rând, la data de 8 aprilie 2024, DEH-CEDO a solicitat statului o informare actualizată cu privire la evoluția demersurilor autorităților naționale în ceea ce privește modificarea/completarea legislației electorale naționale în direcția asigurării dreptului de vot al persoanelor deținute în baza unui mandat de arestare preventivă și al persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate, cărora nu le-a fost interzisă exercitarea acestui drept, pentru alegerile parlamentare din anul 2024;
- În concluzie, DEH-CEDO invită autoritățile să furnizeze informații actualizate cu privire la rezultatul reflecției lor cu privire la implementarea măsurilor adecvate, oportune și suficiente pentru executarea hotărârii pronunțate în cauză.

În contextul celor prezentate, vă adresez rugămintea ca, în temeiul art. 6 din OG nr. 94/1999, cu modificările și completările ulterioare, să ne comunicați, până la data de 17 octombrie 2025, dacă în procedura legislativă a Senatului au existat/există propuneri de modificare/completare a legislației electorale în acord cu standardele conventionale, reținute de Curte în cauza *Mironescu*.

În același timp, vă adresez rugămintea de a disemina structurilor parlamentare cu atribuții în materia drepturilor omului/sistemului electoral/sistemului penitenciar situația expusă pentru a fi analizată și pentru a formula o opinie în ceea ce privește modalitatea de remediere a neajunsurilor constatate de Curte în cauza *Mironescu*.

Solicitări similare de informații au fost transmise și către Camera Deputaților.

Vă mulțumesc pentru colaborare și vă rog să primiți, stimate domnule președinte, asigurarea deosebitei mele considerații.

/ Oana-Silvia Toiu

² Albania, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Croația, Cehia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Republica Moldova, Muntenegru, Țările de Jos, Macedonia de Nord, Polonia, Portugalia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Spania, Elveția și Ucraina.